

MEDIJI O ZDRAVSTVU

petak, 30. avgust 2024.godine

RTS- Nova lista RFZO, na njoj i dva hormonska leka

BLIC- VIRUS SA 3 MUTACIJE HARA SRBIJOM! Broj obolelih se
UČETVOROSTRUČIO, imunolog o novom soju korone: "Ovaj oblik je drugačiji"

B92- SZO upozorava: Povećan rizik od seksualno prenosivih bolesti

The screenshot shows a news article from the PTC website. The headline reads "Nova lista RFZO, na njoj i dva hormonska leka". The article discusses the introduction of two new hormone drugs ("Proluteks" and "Ngenla") on the RFZO list, replacing "Progesteron Depo" and "Novi hormon rasta". It quotes Sanja Radojević Škodrić, director of RFZO, stating that the new drugs will be available on the market within 60 days after procurement. The page includes a sidebar with other news items and social media links.

Nova lista RFZO, na njoj i dva hormonska leka

Vlada Srbije usvojila je novu listu lekova Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, na kojoj su i dva hormonska leka.

Na listi usvojenih lekova nalazi se "Proluteks", zamena za lek "Progesteron Depo" i novi hormon rasta "Ngenla".

Direktorka RFZO Sanja Radojević Škodrić rekla je da će ti lekovi biti dostupni na tržištu u roku od 60 dana, po sprovođenju postupka javne nabavke, navodi se u saopštenju RFZO-a.

The screenshot shows a news article from Blic's website. The main headline reads: "VIRUS SA 3 MUTACIJE HARA SRBIJOM! Broj obolelih se UČETVOROSTRUČIO, imunolog o novom soju korone: 'Ovaj oblik je drugačiji'". Below the headline is a photograph of a medical professional in full protective gear performing a procedure. To the right of the article is a sidebar with an advertisement for MTS mobile services.

VIRUS SA 3 MUTACIJE HARA SRBIJOM! Broj obolelih se UČETVOROSTRUČIO, imunolog o novom soju korone: "Ovaj oblik je drugačiji"

U toku protekle nedelje, od 19. do 25. avgusta, u Srbiji su na korona virus testirane 3.482 osobe, od kojih je 1.140 bilo pozitivno na Kovid 19, objavio je Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut". Pozivajući se na situaciju u Evropi i regionu, navode da se ne očekuje pogoršanje epidemiološke situacije.

U odnosu na prethodnu nedelju jula, kada je "Batut" izdao prethodno saopštenje, i kada je u periodu od 22. do 28. jula testirano 1.207 osoba a pozitivno bilo 306, sada je primetan skok, međutim imunolog Borislav Kamenov kaže da trenutno nema puno razloga za brigu, ali treba biti na oprezu.

- Svaki put kada se bolest pojavi, čovek treba da povede računa. Kako je došlo do ovoga, novi soj se pojavio u vreme kada su počeli strani turisti da dolaze, u maju mesecu. Bilo je porasta tog "Flirt" soja u Americi i kada su počeli turisti da dolaze i mi da odlazimo, narod je počeo više da se meša i tako je počeo virus da se širi. Tako nastaje epidemija, dolazi do mutacija virusa - objašnjava.

"Ovaj soj je drugačiji, ima 3 mutacije"

"Flirt" koji nam dolazi iz Amerike je trenutno dominantan soj, kaže dr Kamenov i objašnjava po čemu se razlikuje od Omikrona.

- "Flit" ima tri mutacije na "spajk" proteinu, što ga čini različitim, ali i pomalo sličnim Omikronu. Onaj ko je preležao koronu, ima imunitet ili je primio vakcinu, verovatno se neće razboleti ili će imati blažu kliničku sliku. Ovaj soj je drugačiji, tako da vakcina ne bi bila previše delotvorna. Postoje apeli svetskih autoriteta da se napravi nova vakcina, ali se smatra da je to nepotrebno jer je blaga klinička slika - objašnjava imunolog Kamenov.

"Kod "Flirta" nema citokinske oluje"

Prema rečima doktora, trenutno nema teških oblika manifestacija koji zahtevaju urgentnu dijagnostiku.

- Čak više, kod većine pacijenta klinička slika traje jedan dan. Može da se javi postkovid efekat, ali to je sve jako ublaženo. Obično nemamo citokinsku oluju, ona je davala te neželjene efekte i postkovid situacije, kao što je bilo nakon preležanog Omikrona - kaže imunolog Borislav Kamenov.

Simptomi

Simptomi trenutno dominantnih varijanti SARS-CoV-2 (tzv. FLiRT) su isti kao i kod drugih oblika COVID-19 i obično se pojavljuju pet do šest dana po izlaganju i traju od jednog dana do dve nedelje.

- Grozna, drhtavica, bol u grlu, to su najčešći simptomi. Zatim bolovi u mišićima, umor, osećaj zamorenosti, curenje iz nosa, glavobolja, kašalj, kratak dah, promukao glas... Opet, to su sve i simptomi prehlade, pa je novi soj teško razlikovati - rekao je dr Kamenov za "Nova" TV.

The screenshot shows a news article from B92 titled "SZO upozorava: Povećan rizik od seksualno prenosivih bolesti". The article discusses the World Health Organization's warning about the increased risk of sexually transmitted infections due to reduced contraceptive use among young people. The page includes a photo of a hand in a blue glove holding a test tube labeled "STD - Test" and a sidebar for "92 Putovanja".

SZO upozorava: Povećan rizik od seksualno prenosivih bolesti

Svetska zdravstvena organizacija upozorila je danas na povećan rizik od seksualno prenosivih infekcija, kao i od neželjene trudnoće zbog smanjene upotrebe sredstava za kontracepciju među mladima.

Prema izveštaju koji je uradila SZO, skoro trećina adolescenata (30 odsto) prijavila je da nije koristila ni kondom ni kontraceptivnu pilulu pri seksualnom odnosu, odnosno da je između 2014. i 2022. godine, udeo seksualno aktivnih mladih ljudi koji su koristili kondom prilikom seksa pao sa 70 na 61 odsto među mladićima i sa 63 na 57 odsto među devojkama.

Regionalni direktor SZO za Evropu Hans Kluge ocenio je da ti podaci jesu zabrinjavajući, ali ne i iznenađujući.

"Sveobuhvatno seksualno obrazovanje prilagođeno uzrastu i dalje je zanemareno u mnogim zemljama, a tamo gde je dostupno poslednjih godina sve je više na udaru na osnovu lažne premise da podstiče seksualno ponašanje", rekao je Kluge.

U danas objavljenom izveštaju nalaze se i preporuke za kreatore politike, edukatore i zdravstvene radnike, koje pokrivaju širok spektar tema, uključujući sveobuhvatno seksualno obrazovanje, koje bi trebalo da se realizuje u svakoj školi.

Glavni autor izveštaja Andraš Kelto s Univerziteta u Galveju (Irska) rekao je da obrazovanje mora da bude više od pukog pružanja informacija i predložio da se otvore "sigurni prostori" za mlade kako bi razgovarali o svim pitanjima u vezi s intimnim odnosima, prenosi Euraktiv.

"Vlade, zdravstvene i obrazovne vlasti i organizacije civilnog društva trebalo bi da im pomognu da razviju ključne životne veštine, uključujući transparentnu komunikaciju i donošenje odluka bez osude", dodao je on. Osim obrazovanja tinejdžera, potrebna je finansijska i politička podrška za razvoj snažnih programa obrazovanja o sigurnijem seksu, dodala je SZO.

Posle studije iz 2022. koju je naručio Komitet Evropskog parlamenta za ženska prava i ravnopravnost polova (FEMM) takođe je istaknuta potreba za ulaganjem u nastavnike i osoblje koji rade u školama. Prema FEMM komitetu, institucije EU treba da obezbede sredstva za promovisanje seksualnog obrazovanja i razmenu najboljih praksi između država članica.

Kako se navodi, primer je Katalonija, u kojoj su škole uvele pilot-program seksualnog i emocionalnog obrazovanja za svu decu uzrasta od 3 do 15 godina. "Imamo dokaze, alate i strategije za poboljšanje ishoda seksualnog zdravlja adolescenata. Ono što nam je potrebno jeste politička volja i resursi da se to ostvari", rekla je Margret de Luz s Univerziteta Utrecht, jedna od koautorki izveštaja.

Dodaje se da je seksualno obrazovanje obavezno u 19 zemalja Evropske unije, kao i da je u mnogima grupisano zajedno s obrazovanjem o seksualnoj orientaciji i rodnim ulogama, navodi Evropska komisija.